

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.
Izjava vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25. lir.
Uredništvo:
Ljubljana - Pucinijska ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Schwere Feindverluste im ersten Invasionsmonat

**Verbissener Widerstand im Mittelabschnitt der Ostfront
- Sowjetischer Druck auf Wilna verstärkt sich - 188
anglo-amerikanische Flugzeuge abgeschossen**

Führerhauptquartier, 8. Juli. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt: Der Feind setzte seinen Grossangriff gegen den Westflügel des Landekopfes mit zusammengefassten Kräften fort und dehnte ihn auf die Abschnitte bis zur Vire aus. Südwestlich Arel und südwestlich Carentan konnte er nach starker Artillerievorbereitung in unsere Abwehrfront eindringen und geringfügigen Boden gewinnen. Zwischen Le Plessis und La Haye du Puits wurde der Gegner unter besonders hohen blutigen Verlusten abgewiesen. Bei der Säuberung des Waldgeländes östlich La Haye du Puits verlor der Feind in erbitterten Nahkämpfen über 300 Tote und 270 Gefangene. Vorübergehend in La Haye du Puits eingedrungen Feind wurde nach schweren Strassenkämpfen wieder geworfen.

Im französischen Raum wurden 213 Terroristen und mit Fallschirm abgesetzte feindliche Saboteure im Kampf vernichtet. Kampf- und Schlachtflugzeuge griffen belegte Ortschaften und Flugplätze im Lande deckt mit guter Wirkung an.

Über dem besetzten Westgebiet und dem Landkopf wurden gestern 96 feindliche Flugzeuge, darunter 73 viermotorige Bomber, abgeschossen.

Schnellboote torpedierten im Ostteil der Seine-Bucht einen feindlichen Zerstörer, der mit einer starken Explosion in die Luft flog. Ferner vernichteten sie ein feindliches Torpedoschnellboot und beschädigten ein weiteres schwer. Im gleichen Seegebiet schossen Sicherungsfahrzeuge zwei britische Schnellboote in Brand und brachten einen Jagdbomber zum Absturz.

Truppen des Heeres und der Waffen-SS vernichteten im ersten Monat der Invasionskämpfe 1659 feindliche Panzer und schossen 237 Flugzeuge ab. In Luftkämpfen und durch Flakartillerie wurden ausserdem 1418 feindliche Flugzeuge zum Absturz gebracht. Im gleichen Zeitraum wurden durch Luftwaffe, Kriegsmarine, Heeres- und Marineküstenbatterien 56 Handels- und Transportschiffe mit 348.600 BRT und zahlreiche kleinere Nachschubschiffe und Landungsboote versenkt. Weitere 45 Handels- und Transportschiffe mit 269.000 BRT wurden schwer beschädigt. An feindlichen Kriegsschiffen wurden zwei schwere Kreuzer, vier weitere Kreuzer, 26 Zerstörer, eine Fregatte und zehn Schnellboote versenkt. Mehrere Schlachtschiffe, 22 Kreuzer, 25 Zerstörer, 13 Schnellboote und 28 Landungsspezialschiffe erhielten schwere Beschädigungen. Nicht eingerechnet sind die durch Minentreffer verursachten feindlichen Schiffsverluste.

Das schwere Feuer der »V1« liegt unablässig auf dem Raum von London.

In Italien lag das Schwergewicht der feindlichen Angriffe gestern im Raum nordwestlich Siena, wo der Gegner trotz Einsatzes starker Infanterie- und Panzerkräfte keinen nennenswerten Erfolg erreichen konnte. Im westlichen Küstenabschnitt, im

Raum südwestlich Arezzo, bei Mentone und Gubbio sowie an der Adriaküste führte der Feind ebenfalls starke, von Panzern unterstützte Angriffe, die von unseren Divisionen in harten Abwehrkämpfen bis auf geringe örtliche Einbrüche abgewiesen wurden.

Im Südschnitt der Ostfront setzen die Sowjets ihre örtliche Angriffe zwischen dem oberen Dniestr und Kowel mit stärkeren Verbänden fort. Sie wurden blutig abgewiesen. Im Mittelabschnitt leisten unsere Soldaten den überlegenen feindlichen Kräften an allen Stellen verbissenen Widerstand. Im Verlauf der Abwehrschlacht wurden den Bolschewisten hohe Menschen- und Materialverluste zugefügt. Auch die eigenen Ausfälle sind beträchtlich.

Beiderseits Baranowice dauern die Kämpfe in unverminderter Heftigkeit an. Die Trümmer des Ortes wurden dem Feinde kampfflos überlassen. Nördlich Baranowice wiesen unsere Truppen zusammengefasste Angriffe der Bolschewisten im Nahkampf ab. Der feindliche Druck auf Wilna verstärkt sich weiter. Südöstlich der Stadt sind erbitterte Kämpfe im Gange. Am Ostrand scheiterten von Panzern unterstützte Angriffe der Sowjets. An der Eisenbahn zwischen Wilna und Dünaburg wurden feindliche Angriffsspitzen in harten Kämpfen aufgefangen. Südöstlich Dünaburg und an der Düna nordwestlich Dünaburg führte der Feind mehrere erfolglose Vorstösse. Nördlich Polozk brachen stärkere von Panzern unterstützte Angriffe der Bolschewisten zusammen.

Kampf- und Schlachtfliegerverbände griffen laufend sowjetische Kolonnen an und vernichteten über 250 feindliche Fahrzeuge. In der Nacht wurde der Kampf gegen den feindlichen Nachschubverkehr fortgesetzt.

Ein starker nordamerikanischer Bombenverband flog gestern vormittag nach Mitteldeutschland ein und warf Bomben auf mehrere Orte. Besonders im Stadtgebiet von Leipzig entstanden Gebäudeschäden und Personenverluste.

Weitere nordamerikanische Bomber griffen, von Süden einfliegend, einige Orte in Oberschlesien an.

Luftverteidigungskräfte vernichteten bei diesen Angriffen 92 feindliche Flugzeuge, darunter 71 viermotorige Bomber.

Die unter persönlicher Führung ihres Geschwader-Commandore Major Dahl kämpfende IV. Sturmgruppe, Jagdgeschwader 3 mit ihrem Kommandeur Hauptmann Moritz, zeichnete sich durch Abschuss von 30 viermotorigen Bombern besonders aus.

In der Nacht warfen einzelne britische Flugzeuge Bomben auf Berlin und im rheinisch-westfälischen Raum. Zwei feindliche Flugzeuge wurden zum Absturz gebracht.

Damit verlor der Feind gestern über dem Reichsgebiet und den besetzten Westgebieten insgesamt 188 Flugzeuge, darunter 144 viermotorige Bomber.

Ojačeni napadi z letječimi bombami

Stockholm, 8. jul. »Aftonbladet« poroča, da je bilo v sredo in četrtek opaziti precejšnje ojačenje napadov nemških leteljih bomb na južno Anglijo. Nastale so »žrtve in škoda«. Letalski maršal sir Roderich Hill, ki vodi vso obrambo, je bil prisiljen, da je pregledal patroljno obrambno službo.

Londonski poročevalec nekega južnošvedskega lista je javil, da dobivajo angleški časopisi cele kopice pism. Neki dopis »News Chronicle«, ki je značilen za mnenje širokih angleških krogov, se zgraža nad Morrisonovimi izjavami. Nikakega dvoma ni, da se je angleško prebivalstvo naveličalo prikrivanja ter da hoče imeti jasno sliko in nikakega ne-realnega vzpodbujanja.

Britansko prikrivanje je vznemirilo tudi angleške čete v Indiji. V Alžiru in v Italiji se zaradi tega zelo pritožujejo. Nastale so razne govorice, ker nihče ne ve, kako velik je obseg napadov in kateri angleški kraji so bili najbolj prizadeti. Takih govoric seveda zaradi oddaljenosti ne more nihče kontrolirati. Tudi v Ameriki postajajo zahteve po točnih informacijah vedno glasnejše. V Zedinjenih državah so smatrali nemške letelje bombe prvotno za slabo šalo. Sedaj pa spoznavajo, da se je britansko civilno prebivalstvo znova znašlo v bojni črti.

Že trije tedni strahot

Madrid, 8. jul. »New York Times« poroča, da je njegov londonski poročevalec na podlagi razgovorov z Američani ugotovil, da na oni strani Atlantika nimajo niti pojma, kako hudo trpi britansko prebivalstvo že tri tedne zaradi napadov z letelji bombami. Poizkus, da bi osmislili novo nemško orožje je doživel popoln neuspeh. Milijoni Angležev se zvečer vlečejo, ne da bi vedeli, ali bodo naslednjega dne še živeli. Za te ljudi nemško orožje nikakor ni smešna stvar.

Stockholm, 8. jul. Stockholmski tisk objavlja poročila o učinkih leteljih bomb. »Dagens Nyheter« pravi, da britanska cenzura določila še vedno ne dopušča objektivnega prikaza o napadih na poročje Londona. Civilno prebivalstvo v angleški prestolnici se znova pripravljajo na težke dni. Z evakuacijo žena, otrok in starih ljudi se skušajo prilagoditi novemu položaju. Število prostovoljnih evakuirancev bo verjetno zelo veliko, otvoritev novih zakoniklov se je močno povečala nagnjenost Londončanov do prenočevanja v zakoniklov. Jasno je, da so bili dosedajni angleški protikuropi - protiletalsko topništvo, lovsko letalstvo in bombardiranje oporišč v Franciji - le prehodnega pomena.

Pravica do še hušjih povračevalnih ukrepov

Berlin, 8. jul. Nemški tisk karakterizira v nekaj stavkih Churchillov govor. Dejstvo, da je Churchill sploh govoril, tolmačijo kot priznanje učinkovitosti leteljih bomb. Učinki so preveliki, beleži »Berliner Börsen Zeitung«, da bi se jim mogel britanski ministrski predsednik še upirati z lažmi. Očitno zgražanje nad njihovim prikrivanjem je že tako veliko, da je bil Churchill prisiljen opravičiti se. Svoje izgovore pa je spravil ob vsako veljavo s cinčno izjavo, da »velike škode«, ki so jo povzročile letelje bombe, ni mogoče primerjati z strašnim razdejanjem nemških mest, kakor n. pr. Berlina, Hamburga, Kölna itd. Tu si je zločinec sam izrekel sodbo, pravi list ob koncu, in ako si Britanci še vedno niso na jasnem, čemu danes trpe, se naj spomnijo na Churchillove izjave. Pri tem opozarja list na priznanje »New Leaderja«, da je Anglija kriva čisto terorističnih napadov. »Sedaj plačujejo Nemci Angležem to, kar so jim slednji prizadejali.« ugotavlja angleški list. Za Nemčijo so ti Churchillovi stavki potrdilo, tako poudarja »Berliner Börsen Zeitung«, da je Nemčija upravičena še do mnogo težjih maševalnih ukrepov.

Na vzhodnem bojišču

Berlin, 8. julija. Mednarodni informacijski urad poroča o položaju na vzhodnem bojišču: Značilno za bojne dogodke je bilo razširjenje obrambne bitke proti jugu. Na področjih pri Kovlju, Lucku in Tarnopolju so pričeli boljševiki na več mestih z napadi, ki so prekašali normalni okvir močnih izvidniških akcij. To velja predvsem za sovjetske sunke na področju pri Kovlju in zapadno od Lucka. Tam je podpirala prodiranje boljševikov neka oklopniška brigada. Napadajoči boljševiki so začasno dosegli na področju zapadno od Lucka krajevni vdor, ki so ga pa Nemci s takojšnjim protinapadom odpravili. Boljševike so doleteli pri vseh napadih na južnem krilu posebno velike izgube.

Mnogo znakov govori za to, da namerala sovjetsko vodstvo razširiti svojo ofenzivo na nadaljnje odseke južnega področja. Včerajšnji boji pri Kovlju, Lucku in Tarnopolju so brzokone prvi rezultati teh načrtov.

V ostalem so se koncentrirale bojne operacije v veliki obrambni bitki na srednjem odseku na dosedanja področja. Posebno ostra borba je bila za ožino pri Baranovičih, na področju južnovzhodno od Vilne in severozapadno od Narokškega jezera. V hudih, izpremembl polnih bojih so se osredotočile nemške obrambne sile na ožini od Baranovičev na vzhodnem robu mesta. Številni poizkusi boljševikov, da bi s premočnimi oddelki strelcev in oklopnikov prebili nemško obrambo, so bili odbiti ali preprečeni z uspešnimi nemškimi bojnimi sunki. Ostre bitke so se razvile južnozpadno od Molodečna. Nemci so obdržali svoje višinske postojanke vzhodno od mesta kljub številnim napadom sovjetskih strelcev. Tudi pri Smorgoniju je prišlo do srditih bojov z močnimi sovjetskimi oklopniškimi kolonami, ki so jih spremljali motokizirani oddelki strelcev, in ki so poizkušale prodreti v smeri proti Vilni.

Sovjetska zveza in »svetovna organizacija miru«

Berlin, 8. julija. Po vesteh lista »New York Times« so do nadaljnega odgodili pripravljane razgovore med zastopniki Zedinjenih držav, Velike Britanije, Sovjetske zveze in čungkingške Kitajske o ustanovitvi »svetovne organizacije za mir«, ker so se pojavila nasprotstva v nazorih, ki zahtevajo razčiščenje. Po neki drugi vesti je vzrok v tem, ker Moskva na razne pobude enostavno molči. V nemških političnih krogih gledajo na to stvar kot na zanimivo dejstvo, ki priča o načrtih boljševikov, ki bi si, kot pravijo v Berlinu, radi čim manj vezali roke, zlasti še, ker menijo, da so z vojaškimi operacijami na vzhodu dosegli prednost pred zavezniki, na katere po njihovem mnenju lahko izvajajo nov politični pritisk. Problem odnošajev med zapadnimi silami in Sovjetsko zvezo je bil s tem, kot poudarjajo v Berlinu, še nadalje pojasnjen.

Težke sovražnikove izgube v prvem mesecu invazije

**Zagrizen odpor na srednjem odseku vzhodnega bojišča -
Sovjetski pritisk na Vilno se ojačuje - 188 angloameriških
letal sestreljenih**

Führerjev glavni stan, 8. jul. Vrhovno poveljništvo nemške vojske javlja: Sovražnik je z osredotočenimi silami nadaljeval svoj velenapad na zapadnem krilu predmostja ter ga je razširil na odseke vse do Vire. Južnozpadno od Airela in južnozpadno od Carentana se mu je po močni topniški pripravi posrečilo vdreti v naše obrambne črte ter pridobiti nekaj ozemlja. Med Le Plessisom in La Haye du Puits smo nasprotnika zavrnili s posebno velikimi krvavimi izgubami. Pri čiščenju gozdnatega ozemlja od La Haye du Puits je v srditih bojih iz bližine padlo nad 300 sovražnih vojakov, 270 pa je bilo ujetih. Začasno v La Haye du Puits vdrgla sovražnika smo po težkih bojih vrgli zopet ven.

Na francoskem področju smo v boju uničili 213 teroristov in sovražnih saboterjev, ki so se s padali spustili na tla. Bojna in borbena letala so z ušbrim uspehom napadla od vojašva zasedena naselja in letališča na predmostju.

Nad zapadnimi zasedenimi deželami in nad predmostjem smo večer sestrelili 96 sovražnih letal, med njimi 73 štirimotornih bombnikov.

Brzi čolni so torpedirali v vzhodnem delu Seinskega zaliva sovražni rušilec, ki je ob močni eksploziji zletel v zrak. Nadalje so uničili en sovražni torpedni brzi čoln, drugega pa težko poškodovali. V istih vodah so zaščitni čolni zažgali dva britanska brza čolna in sestrelili en lovski bombnik.

Oddelki vojske in vojaške SS so v prvem mesecu invazijskih bojov uničili 1059 sovražnih oklopnikov in sestrelili 237 letal. V letalskih bojih smo s protiletalskim topništvom sestrelili 1418 sovražnih letal. V istem času so letalstvo, vojna mornarica, ter vojaške in mornariške obalne baterije potopile 56 tovornih in prevoznih ladij s 348.000 tonami ter mnogo manjših oskrbovalnih ladij in izkrcavalnih čolnov. Nadaljnji 45 tovornih in prevoznih ladij z 269.000 tonami so težko poškodovali. Potopile so dve težki križarki, 4 druge križarke, 26 rušilcev, 1 fregato in 10 brzih čolnov. Več bojnih ladij, 22 križark 25 rušilcev, 13 brzih čolnov in 28 posebnih izkrcavalnih ladij so težko poškodovali. V teh številkah niso vrčane izgube sovražnega ladjevja, ko so ladje naletele na morske mine.

Področje Londona je neprestano pod težkim ognjem »V 1«.

V Italiji je bilo večer težišče sovražnih napadov na področju severno od Sienne, kjer nasprotnik kljub močnim pehotnim in oklopniškim silam ni mogel doseči nikakega pomembnejšega uspeha. Na zapadnem obalnem odseku, na področju južnozpadno od Arezza, pri Mentonu in Gubbiju ter ob jadranski obali je sovražnik enako izvršil močne, z oklopniki podprte napade, ki so jih naše divizije v hudih obrambnih bojih razen majhnih krajevnih vdorov odbile.

Na južnem odseku vzhodnega bojišča so nadaljevale sovjetske čete svoje krajevne napade med zgornjim Dniestrom in Kovljem. Nastopili so močnejši oddelki. Krva-

vo smo jih odbili. Na srednjem odseku so se naši vojaki premočnim sovražnim silam vsepovsod odločno upirali. V obrambni bitki smo prizadejali boljševikom visoke človeške in materialne izgube. Tudi naše žrtve so znatne.

Na obeh straneh Baranovičev se nadaljuje boji z nezmanjšano silovitostjo. Ruševine kraja smo brez boja prepustili sovražniku. Severno od Baranovičev so naše čete v bojih iz bližine zavrnile strnjene boljševške napade. Sovražni pritisk na Vilno se jači. Južnovzhodno od mesta so ogorčeni boji. Na vzhodnem robu so se izjalovili z oklopniki podprti sovjetski napadi. Ob železnici med Vilno in Dvinskem smo v hudih borbah prestregli sovražne napadalne kline. Južnovzhodno od Dvinske in ob Dvini severnozpadno od Dvinske je napravil sovražnik več brezuspešnih sunkov. Severno od Polocka so se zrušili močni, z oklopniki podprti boljševški napadi.

Jate bojnih in borbentih letal so stalno napadale sovjetske kolone ter so uničile nad 250 sovražnikovih vozil. Ponoči smo nadaljevali boj proti sovražnemu oskrbovalnemu prometu.

Močan severnoameriški bombniški oddelk je priletel večerj dopoldne nad srednjo Nemčijo ter je vrgel bombe na več krajev. Zlasti v mestnih predelih Lipskega je nastala škoda na poslopjih ter so bile izgube med prebivalstvom.

Nadaljnji severnoameriški bombniki, ki so prileteli z juga, so napadli nekatere kraje v zgornji Slezijski.

Sile protiletalske obrambe so pri teh napadih uničile 92 sovražnih letal, med njimi 71 štirimotornih bombnikov.

Pod osebnim vodstvom svojega krdelnega komodorja majorja Dahla boreča se 4. napadna skupina, lovsko krdolet št. 3 s svojim poveljnikom stotnikom Moritzom, se je s sestrelitvijo 30 štirimotornih bombnikov posebno odlikovala.

Ponoči je vrglo nekaj britanskih letal bombe na Berlin in na rensko-vestfalsko področje. Dve sovražni letali smo sestrelili.

S tem je izgubil sovražnik večerj nad ozemljem Reicha in nad zapadnimi zasedenimi deželami skupno 188 letal, med njimi 144 štirimotornih bombnikov.

Smrtna nesreča generalov Eglseerja in Wickedeja

Berlin, 8. jul. Pri tragični nesreči se je 23. junija smrtno ponesrečil general planinskih čet Karel Eglseer, poveljnik planinskega armadnega zbora. Rodil se je v Ischlu leta 1890, vojno akademijo je absolviral leta 1909 v Mariboru, leta 1914. je padel težko ranjen v rusko ujetništvo, nato pa je po prvi svetovni vojni služil v avstrijski zvezni vojski, kjer je bil zaposlen večinoma v generalnem štabu. Pri izbruhu sedanje vojne je bil takratni polkovnik Eglseer šef generalnega štaba nadomestnega generalnega poveljništva v nemških alpskih pokrajinah.

Berlin, 8. jul. 23. junija t. l. je padel pehotni general Emil V. Wickede kot 2-tev nesreče.

Boji v Italiji

Berlin, 8. jul. Mednarodni poročeval, urad poroča o bojih v Italiji. Kljub izredno močni uporabi materiala in daleko premočnim čet angloameričanom tudi večerj na vsem italijanskem bojišču ni nikjer uspešno, da bi prebili nemške črte in si s tem omogočili operacije večjega obsega. Nemške obrambne sile so morale ponekod sicer opustiti nekaj ozemlja ter premostiti svoje postojanke proti severu, vendar Nemci stalno obvladajo položaj, ker niso nikdar izgubili notranje povezanosti svojih obrambnih sil.

Včeraj dopoldne sta se izoblikovali večji težišči bojov predvsem na odsekih severno od Poggibonsija in južno Arezza. Tam napadajoči ameriški in britanski oddelki so kljub močni oklopniški podpori pri svojih ponovnih napadih odnesli vedno znova krvave glave. Ko so izgubili 19 oklopnikov, so morali začasno opustiti nadaljnje napade. Zvečer so odkrili Nemci južno od Arezza veliko zbiranje sovražnih čet, tako da je treba računati, da se bo pričel na tem področju velenapad ki naj bi dovedel do preboja nemških črt.

V četrtek pozno popoldne so Britanci izvršili tudi ob jadranskem odseku srdite napade s svojimi poljskimi najemniškimi četami. Srditi boji so trajali vso noč, njih težišče je bilo predvsem pri Osnu in Filatranu. Po večurnih silovitih borbah se je napadajočim sovražnim oddelkom, ki so imeli krvave izgube, posrečilo napraviti več vdorov za katere so se vso noč bili boji. Hudi spopadi so se večerj zjutraj z vso silovitostjo obnovili.

Velika škoda v San Marinu

Milan, 8. jul. Državno tajništvo republike San Marino je objavilo, da je škoda, ki je nastala pri angloameričnem terorističnem napadu na San Marino dne 26. junija, znatno večja, kakor so prvotno domnevali. Bombe so hudo poškodovale iz 14. stoletja izvirajočo vladno palačo ter popolnoma uničile državni muzej in druga poslopja. Mnogo bomb je padlo tudi v okolice mesta. Kmečko prebivalstvo je imelo velike izgube. Število žrtev je tako veliko, da za pogrbe niso mogli izdelati dovolj krt. Mnogo hudih ranjenih so morali zaradi pomanjkanja prostora namestiti v predoru železnice San Marino-Rimini, po kateri zaradi bombardiranja vlaki sedaj ne vozijo.

Vlada republike San Marino ni dobila do slej od angloameričanov še nikakega odgovora na svoj svečani protest.

Bonomijeva težave

Milan, 8. jul. Bonomijeva vlada je izrazila nekaj načelnih pomislekov glede prodloga an-

gloameriških vlad o objavi lani v septembru med generalom Eisenhowerjem in Badogliojem dogovorjenih kapitulacijskih pogojev, ki so bili doslej strogo tajni. Pogajanja med Bonomijev vladno in obema zaveznikiškima vladama se zaenkrat še nadaljujejo. V tukajšnjih političnih krogih smatrajo da Bonomijeva vlada ne bo mogla več dolgo odklanjati anglosaških zahtev.

Pogajanja o objavi kapitulacijskih pogojev sovpadajo z novo vladno krizo. Anglosaške oblasti ministrskemu predsedniku Bonomiju doslej še vedno niso dovolile, da bi premeštil sedež svoje vlade v Rim ter ima zaradi tega še vedno položaj nepomembnega krajevnega oblasti, ki ga trpe v majem pokrajinskem mestu.

Laži o generalu Gambari

Milan, 7. jul. Uradno označujejo kot laž trditve sovražne propagande, da se je prejšnji načelnik generalnega štaba general Gambara prebil skozi bojne črte ter da se je v anglosaškem glavnem štabu stavil na razpolago sovražniku. Ker so se v tujini vedno bolj razširjati ti glasovi, se izrcno ugotovi, da je general Gambara na ozemlju italijanske socialne republike in da ga niti, za trenutek ni zapustil.

Nove velike izgube Američanov nad Srednjo Evropo

Berlin, 8. jul. Mednarodni poročeval, urad je izvedel, da so imeli severnoameriški bombniki, ki so večerj dopoldne operirali nad srednjo in južnovzhodno Nemčijo velike izgube. Kljub zelo močni lovski zaščiti, s katero je obdal sovražnik bombniške oddelke, je prišlo do silovitih letalskih spopadov s štirimotornimi bombniki, ko so nemški lovci na več točkah napadli sovražne formacije. Silovite letalske bitke so se razvlele nad gornjo Slezo, okrog Gleivitz in Neustadta. Nemški lovci so sestrelili nad 60 severnoameriških letal, med njimi zelo mnogo štirimotornih bombnikov. Verjetno je, da so imeli sovražni oddelki na vsem poletu nad nemskim ozemljem ter nad Madžarsko in Balkanom sprčo stalno nemške protiletalske obrambe, še nadaljnje izgube, ki jih trenutno še ni mogoče ugotoviti. Iz Hrvaške poročajo o številnih zaslih pristankih. Protiletalsko topništvo je z osredotočenim ognjem sestrelilo več severnoameriških letal ali pa jim prizadejalo hude poškodbe. Računati je, da so letala ki niso mogla vztrajati v letalskih krdeh, kasneje strmoglavila. Na terenu so komisije, ki pregledujejo kraje, kamor so padla severnoameriška letala.

Položaj na invazijskem bojišču

Berlin, 8. jul. Mednarodni poročevalski urad poroča o položaju na invazijskem bojišču:

Na sovražni strani so v četrtek napadale skoraj izključno ameriške čete, ki so skušale na široki črti med Carentanom in normandijsko zapadno obalo prebiti nemške zaporne postojanke. Zlasti ob obeh straneh ceste Carentan-Perieres je ameriško vrhovno poveljništvo vrglo v boj večje pehotne in oklopniške formacije, da bi prodrl v smeri proti jugozapadu. Napade so neprestano podpirala zavezniška bojna letala. Kljub temu je nemška obramba povsod uspešno trajala ter je prehodne vdore odpravila s takojšnjimi protisunkmi.

Boji so trajali vso noč ter so se večerj dopoldne obnovili v polni meri.

S protisunkom so nemški padali ponovno zavzeli velike predele gozdov na »Ant Casten, ki so ga Nemci začasno izgubili ter zavzeli važno višino severno od tega gozda. S tem so uspešno preprečili nevarnost prodora, ki se je začasno pojavila na tem področju. Tudi križišče La Haye du Puits je zopet trdno v nemških rokah. Do zgodnjega popoldneva so protiooklopniški lovci z novim orožjem za boj iz bližine uničili 29 ameriških oklopnikov.

Na področju druge angleške armade je potekel dan razmeroma mirno. Britanci so postavili na področje pri Caenu mnogo svežih napadalnih oddelkov, kar kaže, da nameravajo v kratkem pričeti s sredotočnim napadom na mesto Caen. Na tem področju so doslej našli kakih 15 sovražnih pehotnih in oklopniških divizij. To je za tesni prostor izredno močna koncentracija sil.

Zavezniške izgube

Berlin, 8. jul. Od pričetka invazije so Britanci in Američani samo v bojih na kopnem izgubili 1122 oklopnikov. Poleg tega so nemške čete izločile iz boja še mnogo drugih oklopnikov. Po zelo previdnih cenitvah je postalo kakih 900 nadaljnjih angloameriških oklopnikov žrtev nemškega letalstva, mornarice ali obalnih baterij ter so se potopili že skupaj s prevoznimi in izkrcavalnimi ladjami ter čolni.

Prvi mesec invazije je veljal Britance in Američane skupno z onimi oklopniki, ki so bili vsled težkih poškodb izločeni iz boja, torej najmanj 2200 tankov. V istem času so potopili oddelki nemške vojne mornarice in letalstva v boju proti sovražnikovim izkrcavalnim oskrbovalnim mornarici 36 različnih vojnih ladij, 52 prevoznih in izkrcavalnih ladij s skupno 270.000 tonami in več sto manjših

Prvič na kolesu

To je eden izmed zakonov tega sveta: kdor hoče kolesariti, mora to znati. Jaz ne znam. Kot zadnja instanca mi je preostala tedaj kolesarska šola. Da bi se namreč kar tako vsedel na kolo, enkrat z vso svojo dolžino pomeril cesto in se s tem naučil voziti: tako mlad, na žalost, nisem več.

K prvi uri sem odšel s podobnimi občutki kakor k zobozdravniku. Vprašal sem s prežečo mislijo učitelja: »Kako dolgo bo neki trajalo, mojster, da se naučim?«

Familienausflug — Družinski izlet

Učitelj me je natančno pogledal in odgovoril: »Če kdo ni ravno trde glave, se nauči v desetih lekcijah. Trdoglavci potrebujejo seveda daljši čas.« — »Nisem baš trdoglav,« sem dejal. — »Da, da,« je odvrnil učitelj, »vsi so tega naziranja. Nu, saj bomo takoj videli.«

Nataknil mi je pas in mi navrgel kup lepih naukov: »Sedite pravilno, sedite udobno, to je skrivnost kolesarjenja. Kdor se opira na roke ali noge, si prej ali slej spusti nos. Kdor pritiska z vso silo na pedale, se kmalu utruji in ima najslabše upanje, da si zlozi križ. Udobno, udobno, to je kolesarjevo geslo! Vsaj tako dolgo, dokler je začetnik.«

Po teh navstih sem z njegovo pomočjo zasedel kolo. Učitelj me je držal za pas in je začel voziti z mano v krogu. Sedel sem kakor vreča krompirja, težak, neokreten, vse prej nego udoben.

Učitelj je to nevedelo opazil, velel je, naj se spravim dol in mi je posvetil daljši nagovor. Kričal je, naj sedim udobno, »u-dob-no« je zlogoval. »Sedite mirno in za božjo voljo ne stopajte venomer na pedale, kakor da hočete splezati po požarni lestvi! Roke naj bodo sproščene, a pretetega kolesa nikar neprestano ne glejte, to vozi tudi brez vaših oči!«

»Kaj pa krmilo?« sem zini poparjeno. »Nič krmilo!« je odvrnil. »Če pravilno sediš, imaš dovolj ravnotežja. Ali pa padate nemara normalno s stola?«

»Normalno?« sem dejal. »Redkokdaj. Kvečjemu pri daljini.«

Tako sem se »zavijtel« znova na kolo in v drugič je učitelj zdiral z mano v krog. Videti sva bila približno kakor del vrtiljaka, ki se je bil osamosvojil. Nekoliko drugih učencev naju je gledalo in se hahljalo, a vsako krat, ko sem ujel to hahljanje, sem hotel voziti korenjaško in kakor sem zavozil korenjaško, se je vsa zadeva naglajala, sprednje kolo je sililo v eno smer, zadnje v drugo in učitelj je moral vse skupaj s silovitim naporom spraviti pokonci. Za gledalce je bilo na moč zabavno.

Večina učencev gre po prvih dveh lekcijah v dvorani že na cesto, kjer vozijo že skoraj sami in jih učitelj na drugem kolesu le spremlja. Pas imajo sicer še pritrjen, da se nehotne ne osamosvoje. Tam šele, na prosti progi tako rekoč, kjer nisi več prisiljen voziti v krogu, dosežeš v najkrajšem času tisto tako potrebno sigurnost.

Moje prve lekcije je bilo po pet in dvajsetih minutah konec. Razsedel sem in imel občutek, da sem se bil popel na Matterhorn. Vse mišice so me bolele. Pogledal sem s pričakovanjem učitelja, da bi slišal njegovo sodbo, a mož ni rekel nobene. Tako sem dejal kar tako: »Prav za prav, če natančno vzamemo, gre že kar dobro!« — »Ne,« je odgovoril mož naravnost, »dobro ne gre. Toda staro pravilo pravi, kdor je prvo uro prav nereden, se nauči večina najhitreje.«

Hvala Bogu, sem si mislil, v tem primeru postanem kaj kmalu mojster kolesar!

Štirje na izletu

Olga je bila predlagala izlet, vse je natančno določila in pripravila. A v zadnjem trenutku je odpovedala. Bila je baje prelahotna. Tega ji sicer nisi videl. »Izlet morate opraviti brez mene, otroci,« je zapovedala. In vsak izmed vas naj mi pošlje potem lepo pisemce in mi v njem natančno opiše, kako je bilo. Tako bom imela še pozneje nad tem svoje veselje, kakor da sem z vsakim izmed vas posebej potovala po deželi.

Takšne domisljice je imela Olga. In sedaj so stali vsi štirje mladeniči kakor ocmokani drug ob drugem in so morali na Olgino povelje opraviti lepi izlet brez nje — kakor razred sicer precej odraslih šolarjev.

»Veselošpustovana gospodična Lasanova!« je pisal kanceljski podtajnik Ikra naslednji dan. »Z ozirom na Vašo cenjeno željo včerajšnjega datuma mi je čast, poročati vam najvrednejše o našem izletu, pri katerem sem se jaz, čeprav smo bili, kakor je Vam, veselošpustovana gospodična Lasanova, o čemer sem se mogel osebno prepričati, znano, štirje zelo osamljenega. V tej točki si jemljem prostost, da obrnem Vašo cenjeno pozornost na okoliščino, da bi nas moralo biti prav za prav pet, oziroma z Vami šest, ker je bil tudi gospod Peter Kavka po Vas pozvan, naj se udeleži izleta, pa se ni pojavil niti pravočasno, niti se nam ni pozele, to se pravi naknadno, pridružil. Odpeljali smo se v skladu z Vašim svojočasnim načrtom s cestno železnico do končne postaje, potem smo šli ob strugi potoka Močilnika nazgor, ločili smo se pri Jelenji vasi od

V odstrelišču skrivnega orožja

Novo nemško orožje se je moglo z uspehom uveljaviti s takšno udarno silo predvsem zaradi tega, ker je bilo do zadnjega zavito v popolno skrivnost. Kar velja za orožje, velja prav tako za odstrelišča. Vsa sovražnikova prizadevanja, da bi odkril odstrelišča ter jih razdeljal, so se doslej izjalovila. Vse, kar ve svet danes o nemškem skrivnem orožju »V 1«, je izvedel po drugih poteh, nikakor pa ne od mož, ki imajo s tem orožjem opraviti. Gotovo ni lahko vedeti stvari, o katerih ne smeš črniti niti besede. Toda možje, ki so imeli opraviti z novim nemškim tajnim orožjem, so molčali in molčijo še danes, ker vedo, da je to njihova sveta dolžnost.

Vojni poročevalec Erik Wenzel podaja vtise iz nekega štaba poveljstva »V 1« ter pravi, da je na stenah tega poveljstva povsod zapisano z velikimi črkami: »Molči!« Možje, ki imajo opraviti z novim tajnim orožjem, so izredno hladnokrvni in mirni. Očitno je, da se zavedajo svoje odgovornosti ter ne kažejo niti najmanjše živčnosti. Najsi telefonski aparati še tako hrlijo in zvone k slušalu pristopi vselej miren človek in mirno opravi to, kar mu je naloženo. Šef štaba, elastičen častnik, se razgovarja z vremenoslovcem o vremenu v poznih popoldanskih urah in zvečer tega dne. Novo povelje za pošiljanje letal brez posadke preko Kanala je namreč že pripravljeno, da se sporoči podrejenemu moštvo. Oblaki in veter sta dva važna čini-

telja, ki ju velja upoštevati. Vse to ima pri odločitvah veliko vlogo. Pri odstreliških novoga orožja bodo ob določenem času stali izbrani možje. Mogoče bodo moleli glave iz bunkerjev, da bi videli kakšno vreme se obeta. Mogoče bodo tudi postavili vsak svojo laško prognozo o vremenu. Cim nižje so namreč oblačne plasti, tem ugodnejše vreme se obeta za odstrelijevanje »letečih bomb«. Na ta način pride orožje lažje na cilj. Lovci pa se bodo v takem vremenu težko odpravili na izvidniške polete in je sploh vprašanje, če si bodo upali iz svojih lop.

Višina letal brez posadke se zelo spreminja. Ta letala so namreč opremljena z izredno finimi napravami, ki določajo višino in smer poleta. Včasih zdirja takšen ognjeni komet skozi plast oblakov z brzino 600 km. Samo šumot posebne naprave za odstrelijevanje raketnih letal bo angleškim vojakom oznanil, da se nad Londonom zopet zbira nevihta in da na vsak trenutek zopet zbira prasketati. Povelja glede ciljev raketnih letal pridejo navadno v zadnjem trenutku. Takšna povelja so znana samo vrhovnemu komandantu.

Ko je pomenek z vremenoslovcem pri kraju, se javi pri šefu naslednji činitelj. Na tem sestanku razpravlja o cilju. Seveda so vsa poročila v glavnem stanju kratka. To velja za osebnost kakor za telefonske pogovore. Izključene so vse neod-

debate, upošteva pa se vse, kar je tehtno in pomembno. Tako spozna obiskovalec glavni stan tajnega orožja »V 1« in se polagoma seznaja s tem orožjem ter z ljudmi okoli njega. Vtisa, ki ga dobi človek pri mozh, o katerih se lahko reče, da so piloti letal brez posadke, je ta, da so ti možje ljudje brez iluzij. Računajo samo z golo resničnostjo. Pri njih ne veljajo nobene napovedi. Njih vera leži samo v njih orožju, zato tudi presojajo rokovanje s tem orožjem zelo trezno in hladno. Kadar dosežejo večji učinek nego so ga pričakovali, so seveda tega veselji. Z eno besedo se lahko reče, da so ti trezni možje, ki so obsedeni od povelj za korist domovine. Na sovražni strani so že doslej spoznali velikost nevarnosti, ki jo prinaša novo orožje. Na vse načine si prizadevajo angleži za obrambo in skušajo potisniti uspele. »V 1« čim nižje. Na stotine bombnikov preži podnevi in ponoči, da bi razbilo odstrelišča letal brez pilotov. Toda to se jim nikoli ne posreči. Sovražnik bo pač lanko podvel še vse mogoče napore, da bi čim bolj omejil učinek novega nemškega tajnega orožja, vendar je nemški korak v to smer že sedaj tako velik, da ga ne bodo mogli dohiteti. Nemški namen pri uporabi sedanjega tajnega orožja je ta, da se z njim doseže trajen učinek. In k temu to doseženo, bodo Nemci novo orožje bolj izpopolnili. (Po »Tagespost«)

Kalevala, znamenita finska pesnitev

Finci ali, kakor se sami imenujejo, Suomalaiset imajo med vsemi narodi na svetu nemara najboljše zbiranje ljudske poezije. V dolgih, svetlih zimskih večerih sedijo njihovi »laujalie«, ljudski pevci, po dva z roko v roki ob peči in prednašajo z ožnim napetost stare pesmi. Tretji jih spremlja na »kanteli«, finskih citrah.

Ko je zbral zdravnik in jezikoslovec Elias Lönnrot pred sto leti finske junaške pesmi iz pravih časov — prva izdaja je izšla l. 1835, druga, dvakrat, tako obsežna, pa 1849. — je svet polagoma spoznal, da je s tem rešil pozabe velikansko narodno pripovedno pesnitev. Sestavljajo jo 22.800 osmerozložnih stihov z aliteracijami in paralelizmi, ki so razporejeni v petdeset »runov« ali spevov. Šele Lönnrot je dal tej narodni pesnitvi tudi sedanje ime »Kalevala«, kar je star naziv za Finsko.

To delo je stopilo enakovredno ob stran Homerjevih, nilbeuških in drugih znamenitih svetovnih epov. Kalevali sicer nedostaja zaključene, trdnega zgodovinskega jedra, ki je značilno za takšne pesnitve, vendar pa korenini v neki naravni simboliki in je v tem pogledu pred njimi. Naravi je Kalevala bližja. Sicer pa najdemo v njej tudi spomine na zgodovinske dogodke, na boje, ki so jih bili stari Finci proti svojim severnim sosedom Lapponcem. Pesnitev je nastajala nedvomno cela stoletja in je celo domnevati, da so se ji nekateri motivi, zlasti tisti iz krščanskega predstavnega sveta, priključili šele ob koncu srednjega veka.

Epov se začneja z bojem, ki ga vodi siloviti junak in pevec Väinämöinen, sin stvarnice vsega sveta, z Joukahainenom, laponskim junakom. Starec zmaga in Joukahainen mu mora, da odkupi svoje življenje, obljubiti svojo sestro Aino za ženo. Aino pa Väinämöinen ne more ljubiti in se reši z urokom v podobo ribe. Včasih pa se prikaže spet v človeški podobi ter straši po finskih jezerih.

Po mogočni prikazni starega Väinämöinega nastopi mladi, veseli junak Lemminkäinen, ki ga obdaja mati z večno skrbjo. Razvilc njenemu svarilu se poda oborožen na Laponsko, da bi si priboril lepo hčer Severne dežele. Toda njena mati, krčmarica v Pohjoli, mu jo je pripravljena dati šele tedaj, ko bi si pridobil velike Severne dežele. Lemminkäinen se kosa v ta namen brez strahu z vsako nevarnostjo, dokler ga zvižanje nekega sovražnika ne pogubi in spravi v kraljestvo mrtvih. Toda njegova mati, nekakšna finka Evridika, mu sledi in ga s svojo ljubeznijo zbudi v življenje. Po novih pripetljajih se končno vrne na nje dom.

V mračnem nasprotju s to svetlo junaško pojavo stoji tragični lik Kullervo. Kot sirota je zrasel v hiši osvojenega strica, vsi ga preganjajo s sovražnostjo in porogom. Naposled stopi v službo kovača Ilmarinena. Kovačeva zlobna žena mu v kruh vmeša kamen. Ko hoče Kullervo kruh prerežati, se mu nož, edina reč, ki mu je ostala po očetu, zlomi. Kullervo premišljuje, kako bi se za to grdo šalo maščeval, na skrivaj izžene Ilmarinenovo čredo iz hleva in zapre na mesto nje volkove in medvede vanj. Ko pride kovačeva žena, da bi pomolza živino, jo zveri raztržejo, Kullervo pa zbeži in se vda

nestalnemu življenju v borbi in sovraštvo proti vsem. Može njegovega plemena se med seboj bore, on pa se poln sovraštva udeležuje teh borb. Celo nepričakovana sreča, ko najde svoje starše, o katerih je mislil, da so že davno mrtvi, mu ne vrne miru. Po mnogih blodnjah si pridobi ljubezen lepega dekleta. Mlada človeka zvesta prepozno, da sta brat in sestra, ter se v grozi pred tem spoznanjem usmrtita.

V nadaljevanju odpotuje stari Väinämöinen po isti poti na sever, ki jo je ubral pred njim mladi Lemminkäinen. Tudi starec hoče zaslužiti lepo hčer Severne dežele. Krčmarica v Pohjoli zahteva od njega kot plačilo čudežni mlin »sampo«. Ker tega dela ne zmore in ga premaga domotožje, se vrne domov, na njegovo mesto pa stopi kovač s krčmarinico hčerjo.

Njiju mir in sreča ne traja dolgo. Bojeviti Lemminkäinen se spet pojavi in kovač pregovori Väinämöinega, da bi zavratni krčmarici ukradel mlin, ki ga je dobila za svojo hčer. Rop uspe, toda krčmarica se spremeni v ogromnega orla, ki ima na svojih perutih prostora za vse junake Severne

Iz življenja škorcev

Naš vrli, stari škorec je ptič, ki nam lahko postreže za marsikaterim presenečenjem, čeprav menimo, da ga dobro poznamo. V naše kraje se vrača že tedaj, ko je videti narava še vsa zimska. Mrzlo, sivo, neprijetno vreme, ki ga tu običajno sprejme, mu je malo mar. S svojim bodrim značajem se more z njim sprizniti.

Takoj po povratku vidimo škorce na najvišjih vrhovih prosto stoječih dreves. Od tam pozdravljajo staro domovino s svojo pesnico, na široko odpirajo kijune, širijo peruti, dvigajo in nizažo repe — a vendar ne spravijo iz sebe kaj več nego presekano, hripavo hreščenje. A nenadno razločimo svireliki žvižg koblarja. Škorec iz samega sebe namreč ne spravi pošene pesnice, a kar se tiče posnemanja tujih ptičjih pesmi, ji pravi mojster. Zaviti žvižg koblarja, vreščanje šoje, matje mišjavanja kanje, melodično kitico iz pesmi kakšnega kosa in čvrstane lastovke, vse to vpleta v svoje prednašanje in ga napravljajo tako bolj živega ter mnogovrstnega

Škorci in jeleni

Ker se škorec v tem posnemanju ravna povsem po svoji okolici, ugetnemo iz njegove pesmi spoznanje, da li je živel v gozdu ali pa se mudil v okolici človeških bivališ. V prvem primeru si bo pesmi izposajal namreč skoraj samo od gozdnih ptič. V drugem primeru pa oponaša šume in zvoke, ki nastajajo okrog človekovega delovanja in njegovih domačih živali. Nič se ne smeš čuditi, če zaslišiš tedaj iz ptičjega grla cvileč kakšnih vrat, ropotarje mlina, kokodakanje kokoši in še kaj podobnega.

Kot pevski umetnik se posvaja škorec zlasti v ranem jutru in zvečer, drugače se podnevi bavi večinoma z iskanjem hrane. Tu ima isto tako svoje posebnosti. Neki prirodoslovec je opazoval pred leti s po-

sebnim zanimanjem škorce v dunajskem zaščitem parku v Lainzu. Do tega ga je privedlo čudno obnašanje teh ptič v bližini jelenov ter sm. Cim so se te živali ulegle, da bi jim pomladno sonce obsevalo dlakovo kožo, se je namreč pojavilo nekoliko škorcev. Poskakovali so brez strahu med njimi, tekali po njihovih nogah ali pa se celo ustavljali tik pred njihovimi naprej molečimi gobci. Jelenjad se zavoljo tega ni vznemirjala, videti je bilo, da smatra vse to za nekaj samo ob sebi umevnega. Takšni prizori so se ponavljali in čedalje več škorcev je bilo okrog jelenov. Nazadnje so se ptice sprehajale kar neženirano po njihovih rogovih in hrbitih, nekaj brskale med njihovim gostom, dolgo diako in niso odletele niti tedaj, če se je potajivo jelen dvignil ter se pasel sem in tja. Prirodoslovec je naposled dognal ozadje tega nenavadnega sožitja.

Živalsko telo kot redišče

V ta namen se je treba poglobiti malo v svet žuželk.

Zolji in drug podoben mrčes je divjadi prava nadloga, muhe in komarji lo trpinčijo, tudi kakšna us se rada vgnezdijo v gosti kožuh. Zolji, ki se spravljajo nad divjadino, so precej velike muhe z belo ali rumenkasto kocinastim zadkom. Njihove samice polagajo jajca na kosmatine divjadi. Ličinke, ki se kmalu izvalijo, se razvijejo v debele, belkaste »črve« ali »kožne ogrce«, kakor jih imenujejo lovci, ter se zarivajo živalim pod kožo. Tam ostajajo čez zimo, šele v marcu ali aprilu naslednjega leta odrasejo ter odpadejo od svojih »gostiteljev«, da se v tleh spremenijo v bube, nato v nove muhe.

Sedaj razumemo, čemu kažejo škorce takšno naklonjenost do divjadi. V času, ko ličinke zapuščajo divjad, pticam zadostuje,

da se potikajo okrog njihovi ležališča. Tam si lahko brez truda poberejo marsikakšen eksemplar golazni; a v času, ko lezejo ličinke iz jajčec in rijejo v kožo, se morajo škorce sprehajati pač po živalskih telesih, da pridejo do te hrane.

Kakor obadarji v Afriki

To sožitje med škinci in jelenjadjo, kakršno so opazovali v Lainzu, nas živo spominja sožitja med obadarji in raznimi velikimi črednimi živalmi v vzhodnih in južnovzhodnih afriških stepah. Nalika je tem večja, ker pripadajo tako obadarji, kakor naši škorce isti ptičji rodbini, ki se ponasa z mnogimi vrstami. V škorce se prebujajo v tem primeru torej neki rodbinski nagon, a če ga doslej je malo opazovali, je to pač zaradi tega, ker ima ptica v Evropi le malo prilike, da bi živalsko telo izkoriščala kot krmišče. Škorec ima ravninske predele najrajši, kjer je jelenjad pač zelo redka in kjer ga umetna gnezda vrhu tega prav rada zvaljajo v človekovo bližino. Tako ostaja njegova uloga kot obadar redek primer, ki nam dokazuje, da o živalih in celo o takšnih, ki so nam najbolj domače, še daleč ne vemo vsega.

Najcenejša zabava

je zanimivo, poučno in zabavno čtivo, ki ga poleg najnovejših poročil o vojnih dogodkih v obilici prinaša vsaka številka ponedeljske izdaje »Jutra«

„SLOVENSKI NAROD“

ki je edini ponedeljski list v Ljubljani. Tudi Vi se naročite nanj čim prej!

Zaključna produkcija Glasbene akademije

Sedma javna in ob enem letošnja zaključna sklepna produkcija Glasbene Akademije je bila v tork v veliki filharmonični dvorani. S svojim izbranim koncertnim programom predstavlja dostojen zaključek letnega obračuna o uspehih in delu našega najvišjega glasbenega zavoda, njegovega profesorjskega zbora in njegovih gojencev. Kakor predhodne, je tudi ta produkcija dala najlepše spričevalo prizadevnosti gojencev in njihovem resnem poglabljanju v glasbeno umetnost, obenem pa tudi najboljši dokaz pravičnega sodelovanja med gojenci in profesorji, izpričujoč sočasno visoko stopnjo naših glasbenih pedagogov.

Prva se nam je predstavila Rajh Breda (klavir, III. letnik SGS, šola red. profesorja A. Trosta). Zaigrala je z velikim muzikalnim čutom in tehničnimi sposobnostmi Sukovo »Ljubavno pesem«. Drugo točko je tvoril Škerjančev Trio za violino, violoncelo in klavir, ki je bil nocoj med prvih javno izvajanj; obsega štiri stavke: Allegro vivace — Adagio — Maestoso lugubre — Marcia funebre. Izvajali so ga violončelist Jelka Stanič, violoncelist Ivan Poljanšek in pianistka Peruška Dana. Kakor vidimo, ima naša Glasbena Akademija tudi oddelek za komorno glasbo, ki ga prav uspešno vodi naš prvi glasbeni pedagog Jan Slais, Hammovo »Pesem brez besed« za flavto solo je prav lepo zaigral Boris Čampa (III. letnik SGS, šola prof. S. Korošca) in nam izpričal, da je izvrsten v svoji stroki, ki je ena izmed manj obiskanih. Ksenija Zidarič (klavir, IV. letnik SGS, šola prof. A. Ravnikar) je zaigrala Balakireva-Glinka »Škerjančeka« Rahmaninovljeve »Valček«. Ima izvrstno tehniko in je tudi muzikalno igrala smiselno in poglobljeno. Za uspešen zaključek je Jelka Stanič zaigrala znamenito Cezar-Frankovo Sonato za violino in klavir in z njo znova izpričala sloves, ki ga uživa. Občinstvo, ki je skoraj napolnilo dvorano, je vsem nastopajočim izražalo toplo priznanje.

Križanka št. 49

1	2	3	4	5	6
	7		8		
9	10	11	12		13
14	15			16	
17				18	
19		20	21	22	
23		24		25	
26		27			
28				29	

Vodoravno: 1. mitvoudnik (tufka), 7. osebni zaimek, 8. nikalnica, 9. kemični znak za prvine, 11. junakinja iz Kozakovega romana »šentpetra«, 13. učenje, 14. naziv, 16. kmetski oče, 17. živalsko orožje, 18. oblika glagola tkati, 19. oče, 20. člen, organ, 22. grška zanikajoča predpoda, 23. namesto imena in prilika, 24. starogrški junak (»Iliada«), 26. oziralni zaimek, 27. kmetsko orodje, 28. spisi, listine (tufka), 29. zakrament.

Navpično: 1. domačinka velike evropske prestolnice, 2. grška črka, 3. žensko ime, 4. ljubkuječo žensko ime, 5. osebni zaimek, 6. uživalec mamilnega strupa, 10. tvorec vrste duhovnih del, 12. predlog, 13. gora v Istri, 15. okrajšano žensko ime, 16. ruski predlog, 20. čutilo, 21. sportno orodje (okrogla plošča), 24. majhna utež iz Britske Gvineje, 25. starorimsko hišno božanstvo.

Rešitev križanke št. 48

Vodoravno: 1. Kredarica, 8. zateleban, 16. Rado, 17. uta, 19. sit, 20. pika, 21. asi, 22. vsi, 23. Srb, 25. Hom, 27. Cop, 28. na, 29. kri, 30. smelo, 32. tip, 34. no, 35. pra, 36. stolica, 38. srd, 40. trenutke, 41. želatina, 43. iti, 44. ozimina, 46. rob, 48. ol, 50. Aca, 52. Anina, 53. žil, 54. ča, 55. tam, 57. ara, 59. gre, 60. žil, 61. Pav, 62. osel, 64. era, 66. Tit, 67. rešo, 68. podlaska, 69. samaritan.

Navpično: 1. Kranj, 2. rasa, 3. Edi, 4. do, 5. Rusi, 6. iti, 7. Ca, 8. as, 10. tih, 11. etot, 12. ep, 13. bič, 14. Akon, 15. napot, 18. Orel, 22. vranica, 23. smokina, 24. bližina, 26. mistral, 29. Kreta, 30. steza, 31. ocena, 33. Priol, 35. pri, 36. sto, 37. Ala, 39. DNB, 42. potop, 45. Mira, 47. klanora, 49. laso, 51. Ares, 53. Zita, 54. čaša, 56. med, 58. ar, 60. čim, 61. pet, 63. li, 65. ae, 66. ta, 67. ri.

Kronika

* **Zaklonišča za milijon otrok.** Na Führerjevo povelje je bilo zgrajenih v zadnjih dveh letih na ozemlju Velike Nemčije toliko zaklonišč, da se vanje lahko skrije med letalskimi napadi milijon otrok. Tako je bilo tudi za otroško varnost v sedanji vojni vsestransko preskrbljeno.

* **6 milijonov ljudi** se naj v Nemčiji vsak dan v skupnih menzah. Tako je poročal pred kratkim glavni vodja za oskrbo v tujsko-prometnih ustanovah. Med temi 6 milijoni ljudi je 4,2 milijona delavcev, večinoma takih, ki so zaposleni v nočnem delu. 1.800.000 pa je delavcev v dnevnih obratih. Poleg tega obedi vse 2 milijona oseb. Po statističnih podatkih, ki so na razpolago, vzdržuje Nemčija danes 17.250 kuhinj v obratih, 19.300 kuhinj v taborniških, 4.000 kantin, 2.000 oskrbovalnih kuhinj in 200 kuhinj za splošno blaginjo. V svetovni vojni 1914-18 je imela Nemčija samo 528 tvorniških kuhinj in v začetku sedanje vojne je bilo vseh takih naprav v Nemčiji 6.580. V njih je dobivala hrano 230.000 oseb.

* **Petorčki v Turčiji.** Kakor poroča Anatolska agencija, je rodila neka žena v mestu Mardinu petorčke, same dečke, ki so vsi zdravi.

* **Potres v zapadni Anatoliji.** Potresni sunki v Gedižu v zapadni Anatoliji trajajo še nadalje. Minareti slavne gediške mešarje se je zrušil. Tudi v Carigradu so čutili potresne sunki.

* **Morskega volka** so ujeli nemški ribiči s Severnega morja pri Borkomu. Pred dnevi so vrgli mreže, v katere se je zapela precej velika morska pošast.

* **Tifus v Rimu.** Po neki vesti iz Madrida je v Rimu izbruhnila epidemija tifusa. Bolezen so zanesli v mesto begunci in zdaj je velika nevarnost, da se ne razširi. Za zavestniško vojaštvo so bile izdane stroge izolacijske odredbe. Poročila podarjajo tudi, da v Rimu primanjkuje potrebnih desinfekcijskih sredstev.

NOVO!

Pravkar je izšla v založbi »Luč« brošura dr. Franca Grivca pod naslovom

NARODNA ZAVEST V BOLJŠEVIZEM

Knjigo dobite v vseh založbah in knjigarnah

* **Zrasli dvojčki.** V bolnici južnega švedskega mesta Nästala je neka 30letna ženska porodila dvojčke. Deklici sta zrasli od gornjega rebra do popka, vendar sta v glanju popolnoma neodvisni druga od druge. Medtem ko ena izmed dvojčic spi, je druga lahko popolnoma budna. Nobenih znakov ni, da bi deklici imele kake skupne organe in tudi ni izključeno, da dvojček ne bodo rešili z operacijo.

* **Upor grških čet v Egiptu pred sodiščem.** Kakor javlja agencija »Exchange«, so se pričeli v egiptski prestolnici pred vojaškim sodiščem proces proti 22 Grkom, ki so povzročili v britanski vojski upor med grškimi četami.

* **Arretirani tihotapeci mamili.** Kairska policija je zaprla veliko tolpo tihotapev mamili. Med njimi je bil tudi nek visok egiptski državni uradnik. Pri njem so našli hasiš v vrednosti 8.000 funtov.

* **Na sledi budimpeštenskemu morilcu žensk.** Budimpeštanska policija je izvedla, da so 3 neznane osebe odločile v neki gostilni v Budi dva velika zaboja. Prvotno so mislili, da gre pri tem za kak prestopok proti židovskim zakonom. V zabojih pa so našli razmesarjene dele teles dveh ženskih trupel. Dejanja so osumili nekoga natakara po imenu Johann Treilki. Ko so vdrl v njegovo stanovanje, so ugotovili, da je že zbežal s svojo rodinno vred. V peči jedilnice so našli na pol zažgane ženske noge, roke ter dele možgan. V kopalnici so našli več krvavih ženskih obelk. Policija je ugotovila, da sta bili v Treilkovem stanovanju umorjeni dve ženski. Nadalje so ugotovili, da je ta natakara različnim osebam objubil, da jim bo pomagal pri begu v inozemstvo in sicer na švedsko. Domnevajo, da so bile žene umorne med nekim zračnim napadom ter mislilo, da ima zločinec na vesti še druge umore.

* **V spanju je kradel.** Zanimivo stvar je obravnavalo nedavno dunajsko sodišče. 48 letni mčakar iz Liebhenthala je bil obtožen, da je v vagonu med železniško vožnjo ukradel kilogram masla. Obtoženeec se je izgovarjal, da je tik pred dejanjem uporabil večko omamila, da ni vedel, kaj dela. Pri odhodu iz vlaka je segel po tuji lastnini, ne da bi vedel, kaj dela. Sodišče je upoštevalo dejstvo, da obtoženeec še ni bil

Ob grobu mladega idealista

Lanijevo družino je zadela nova huda izguba. Pred 6 leti, dne 20. junija 1938, je izgubila očeta Janka, pismonošo, ki je postal žrtev prometne nesreče pri Trzinu. Letos v juniju pa je nenadno zbolel sin Ivan, telefonski mehanik, za vnetjem vre-

tenca. Star je bil šele 20 let. Poln idealizma je veroval v srečno bodočnost. Priznava ljubezen ga je družila z materjo, bratom in dvema sestrami. Toda usoda ni prizanesla. 1. julija so ga znanci in prijatelji, ki iskreno sočustvujejo s prizadeto družino, spremlili k večnemu počitku k Sv. Križu, kjer je bil položen v očetov grob. Mlademu idealistu v zadnje slovo in družini v uteho so prerojeno gomilo okrasili venci in mnogo cvetja. Družina niso je zaprosila, naj sporočimo prisrčno zahvalo vsem, ki so kar koli položili na pokojnikov grob.

kaznovan in ga je obsodilo na pol leta zapora.

* **Slovenska mati, daj!** je napis knjige, ki jo je napisal znani pediater dr. Bogdan Derž, primarij otroške bolnice v Ljubljani. Knjigo najtopleje priporočamo babicam in slovenskim materam. Založila jo je Knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ul. 3.

Iz Ljubljane

Katalpe cveto

Katalpe že cveto! Vobče sicer ne vse in povsod, tako na primer še ne lepa z mnogostevilnim nastavljenim latatim razcvetom v vrtu Delcotteove vile v Natlačenovi ulici pač pa jih je že nekoliko tu in tam v najbujnejšem cvetju. Izmed teh je vsekakor omembe vredna zlasti velika ob hiši pokojnega zdravnika dr. Vinka Gregoriča na spodnjem koncu Resljeve ceste. To košato drevo, ki vprav zdaj najlepše cveto, naj si ljubitelji rastlinstva čimprej ogledajo, kajti njegove mične cvetove vetrec deloma že odnaša.

Katalpe so drevesa in grmi, katerih je šest vrst. Botaniki jih uvrščajo med tako imenovane bignonije ali trobarbarce. Konec koleri rasto so v okras in veselje. Pri nas poznani katalpa bignonioides Walter, ki ji pravimo trobarbec ali tudi cigarovec. Nemo pa Zigarrenbaum, je doma na vzhodu severnoameriških Zedinjenih držav, od koder je bila zanesena v Evropo v Ljubljani kjer je podnebje zanjo dovolj ugodno. Dobro preročena Kolikor se more pisec teh vrstic še spomniti, je bilo videti vsaj že pred šestdesetimi leti v takratni Spodnji Šiški nekoliko odraslih dreves kot konec tistega dela Lattermannovega dvoreda, ki se stika z vzhodom na vrt in travniku Čokčevega gradiča.

Dandanes pa naletimo na katalpe pogosto ne le v mestnih nasadih, ampak tudi v marsikaterem razkošnejšem gojenem vrtu. Drevo ima velike liste srčaste oblike; bele, v notrni bagrenjavkaste in rumeno marogaste cvete — nekako tri centimetre dolge in proti vrhu pol-drug centimeter široke trobarbe prijetne vonjave; čisto zelo dolge late in viržikam podobne strome s trdimi jagodami, iz katerih narejajo nekateri rožne vence. Ljudje radi zamenjajo katalpo s pavlino (paulownia imperialis, Kaiserbaum), spadajočo v vrsto skrofularij ali črnobin, ki je odevetela že ob koncu meseca maja ter cvete pri nas prav redkokdaj (o čemer smo brali takrat v »Jutru«) ker so si listi obreh dreves neverjetno na videz podobni, da se rastlini zelo različnih vrst.

u— **Diplomirana** je bila na tehniški fakulteti za inž. arh. Batista Sonja iz Ljubljane. Čestitamo!

u— **Osmošolci** klasične gimnazije v Ljubljani iz leta 1904. bomo obhajali 40. letnico mature v četrtek 13. julija t. l. ob 17. (5) uri v Rožicah (hotel Union). Sv. mašo za žalušico za umrle tovariše bo opravil tov. dr. Klinar isti dan ob pol 8. uri zjutraj v Alojzijeviski kapeli.

u— **Tečaji za nemščino.** Ravnateljstvo državne klasične gimnazije bo priredilo med počitnicami dva tečaja nemščine za širše občinstvo. In sicer za začetnike, drugega pa za izpopolnitve jezika. Težiske pouka bo v praktični rabi jezika. Prispevki za udeležbo bodo kar najnižji. Priprave sprejema ravnateljstvo v Šubičevi ulici št. 1 do vključno 10. julija vsak delavnik od 11. do 12. Po tem dnevu se bo delo takoj začelo.

u— **Tretješolci-neplavalci**, ki so določeni za plavalno šolo, naj se zbere v torek 11. t. m. ob 8.30 pred kopališčem Ilirije, kjer bodo razporejeni v skupine. S seboj naj prinese brisačo in plavalke, ker se bo pouk takoj pričel. — **Plavalna šola.**

u— **Sedmi zvezek »Polica za male«** ima naslov: »Bratce Branko in sestrica Mica«. Knjiga je bogato opremljena z Rotmanovimi slikami in je prav primerno darilo za otroke. Dobi se v Knjižarni Tiskovne zadruge, Selenburgova ul. 3.

u— **Kopanje** petelinčkov izvršuje strokovnjak vsak torek in petek ob 3. uri popoldne proti plačilu 5 lir za komad. Petelinčki morajo biti stari 10 do 12 tednov ter ne smejo dobiti zadnjih 36 ur pred operacijo nobene krme, zadnjih 3 ur tudi vode ne. ŽGOZA, Gallusovo nabrežje 33.

u— **Učni tečaji za popravne in privatne izpite.** Dižaki: Delavska zbornica: Dižakije: Lichtenurnov zavod. Redni pouk prične v ponedeljek 10. julija. Poučujejo profesorji. Učnina nizka. Naknadni vpisi dnevno dopoldne v Lichtenurnovem zavodu.

u— **Društvo slepih**, Ljubljana, je daroval g. Svetozar Hribar, Ljubljana, Gradišče 7, 500 lir namestno venca na grob pokojnega g. Františka Šindela, gg. Emil in Lina Rumpel pa v isti namen 100 lir. Plemenitim dobrotnikom se odbor najtopleje zahvaljuje.

u— **Vodstvo »Korepetitorja«**, Ljubljana, Mestni trg 17. l. vjudno sporoča cenjenim staršem, da se bo tečaj vseh popravilnih izpitov pričel 10. in 11. t. m. Vpisovanje dnevno od 9. do 12. ure.

u— **Dr. Milan Perko** ordinira do nadaljnjega od 7. do pol 9. ure zjutraj in od pol 12. do pol 15. (pol treh).

u— **Srednješolci in srednješolke** opozarjamo na tukajšnje počitniške tečaje (instrukcije) vseh predmetov za gimnazije in strokovne šole, ki prične 10. julija. Ločeni oddelki po predmetih in razredih. Te. meljita priprava za naslednji višji razred, posebni oddelki za popravne izpite in privatiste. Specijalni tečaji matematike, klasičnih in modernih jezikov. — Učne ure dogovorno. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Informacije: Specijalne strokovne instrukcije v središču mesta, Kongresni trg 2.

u— **Bodoče prvošolce** — ike in drugošolce — ike opozarjamo na naš počitniški specijalni korepetitorij »Napredek«, ki temeljito pripravlja učence — ike iz vseh predmetov ali posamezno za prvi in drugi — ike gimnazije. Ločeni oddelki. Pričetek 12. julija. Pohitite z vpisom. — Posebni tečaj tudi za sprejemne izpite. — Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Informacije: Specijalne strokovne instrukcije v središču mesta, Kongresni trg 2.

u— **Tečaj za popravne in privatne izpite** — Novi (Turjaški) trg 5. Začetek v ponedeljek. Poučujejo profesorji. Honorar zmern. Vpisovanje dopoldne.

u— **Za dijakine** in absolventne — ike srednjih in strokovnih šol pričenja 10. 11. in 12. julija posebni počitniški tečaj stroješpisja. Pouk bo dopoldne. Popolne ali zvečer po želji in izbiri obiskovalcev. Lahka desetprstna metoda, moderna stro-

ješpisnica. Tečaji so eno-, dvo- ali trimesečni. Učnina zmerna, vpisovanje dnevno. Specijalni tečaji tudi za stenografijo, knjigovodstvo itd. Praktično znanje vsakomur koristno. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Demobranska 15.

u— **Zobozdravnik dr. Rant**, nebotičnik, ne sprejema do 31. julija 1944.

u— **Važno za vsakogar** sedaj in v bodoče je znanje stroješpisja! Novi tečaji — dnevni in večerni — pričnajo 10., 11. in 12. julija. Praktično znanje potrebno v vsakem zasebnem ali javnem poklicu. Specijalni tečaji tudi za stenografijo, knjigovodstvo itd. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Demobranska 15.

u— **Opozorilo.** Da bo oddih na vrtu ali v naravi še bolj prijeten, si pomagamo z lepo godbo. Nove plošče z modernimi skladbi in gramofone pa izposoja proti mali odškodnini trdka »Everest« v Prešernovi ulici 14.

u— **Učite se stroješpisja!** Praktično znanje, potrebno v vsakem zasebnem ali javnem poklicu. Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji — dnevni in večerni — pričnajo 10., 11. in 12. julija. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Moderna stroješpisnica, desetprstna metoda. — Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Specijalni tečaji tudi za stenografijo, knjigovodstvo itd. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Demobranska c. 15.

u— **Diplomirani dentist Mila Perko**, Vodmatjska ulica 3, sprejema do nadaljnjega od 7. ure zjutraj do 2. ure popoldne.

u— **Specijalni tečaji stenografije (slovenske ali nemške)**, knjigovodstva, korešpondence, nemščine itd. prične 15. julija. Izbira predmetov po želji. Obisk navedenih počitniških tečajev se priporoča predvsem dijakom — injam; enako vsem ostalim, ki se želijo izpopolniti v teh strokovnih predmetih. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Informacije: »Trgovski učni zavod«, Ljubljana, Kongresni trg 2.

u— **Nesreče.** 3letni Zavodnikov Lojzek iz Šmarja si je na slomozenci poškodoval prste na desnici. 20letna Majda Eberjeva, krznarjeva hči, je padla s koleasa in si zlomila desno nogo. 40letnemu vlakovodji Ludviku Praprotniku je padel sod na desno nogo in mu jo zlomil. 79letna posestnica Marija Galiceva iz Dobrove si je pa zlomila desno nogo pri padcu. Poškodovanci leže v bolnišnici.

Beleznica

KOLENDAR:

Nedelja, 9. julija: Veronika.

Ponedeljek, 10. julija: Amalija.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Matka: Stranpota.

Kino Sloga: Mala nočna glasba.

Kino Union: Uspavanka.

Kino Moste: Šramel.

PRIREDITVE V PONEDELJEK:

Kinematografi nesprenjeno.

DEŽURNE LEKARNE:

Nedelja: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Deuklanjšček Dia. Gosposvetska cesta 4, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Ponedeljek: Mr. Leustek Resljeva cesta 1. Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič-Tržaška cesta.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo ima od sobote do 20. do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni zdravnik dr. Vinko Ilgličar, Tržaška cesta 14, telefon 22-89.

ZATEMINITEV

je strogo obvezna od 21.30 do 4.30.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja 9. julija ob 17.30: Marija Stuart.

Izven. Cene od 26 lir navzdol.

Ponedeljek 10. julija: Zaprt.

Torek 11. julija ob 18.: Dona Diana, Red Torek.

OPERA

Nedelja 9. julija ob 17.: Gorenjski slavček.

Izven. Cene od 40 lir navzdol.

Ponedeljek 10. julija: Zaprt.

Torek 11. julija ob 18.: Paganini. Red A.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

NEDELJA, 9. JULIJA 1944

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.00: veseli zvoki za nedeljsko jutro: vmes 8.30—8.40: poročila v slovenščini. 9.00—10.00: Nemška zakladnica. 10.00—10.15: Poročila v nemščini. 10.15—11.00: Prenos službe božje iz stolnice. 11.30—12.00: Slovenska ljudska oddaja. 12.00—12.30: Opoldnjski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini napovedi sporeda. 12.45—14.00: Nemški ljudski koncert. 14.00—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: »Pozdravi iz domovine« — Radijski orkester in Komorni zbor vodi D. M. Sijanec. 16.00—18.00: Koncert za volake. Vmes: 17.00—17.15: Poročila v slovenščini in nemščini. 18.00—19.00: Nesmrtna glasba nemških skladateljev. 19.00—19.30: Ura pesmi. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.00: Kaj prinaša prihodnji teden. 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—22.00: Veliki koncert za krajši čas. 22.00—22.15: Poročila v nemščini in napovedi sporeda. 22.15—23.00: Plesni orkester vodi Marijan Vodepivec. 23.00—24.00: Prenos sporeda nemških radijskih postaj.

Zavedajte se, da če v devetdesetdesetih primerih morda ne bo dejanskega napada sovražnih letal, se enkrat lahko zgodi, da bo zares. Zato ne izvajajte usode in držite se danih navodil! Predvsem takoj po danem znaku alarma v zaklonišče!

Držite se navodil službojočega organa! S tem, da si ga prevarili, ko te je napotil v zaklonišče, pa si mu za hrbtom usel, nisi škodoval njemu, pač pa se lahko zgodi, da sebi.

Zavedajte se, da če v devetdesetdesetih primerih morda ne bo dejanskega napada sovražnih letal, se enkrat lahko zgodi, da bo zares. Zato ne izvajajte usode in držite se danih navodil! Predvsem takoj po danem znaku alarma v zaklonišče!

Držite se navodil službojočega organa! S tem, da si ga prevarili, ko te je napotil v zaklonišče, pa si mu za hrbtom usel, nisi škodoval njemu, pač pa se lahko zgodi, da sebi.

Zavedajte se, da če v devetdesetdesetih primerih morda ne bo dejanskega napada sovražnih letal, se enkrat lahko zgodi, da bo zares. Zato ne izvajajte usode in držite se danih navodil! Predvsem takoj po danem znaku alarma v zaklonišče!

Držite se navodil službojočega organa! S tem, da si ga prevarili, ko te je napotil v zaklonišče, pa si mu za hrbtom usel, nisi škodoval njemu, pač pa se lahko zgodi, da sebi.

Zavedajte se, da če v devetdesetdesetih primerih morda ne bo dejanskega napada sovražnih letal, se enkrat lahko zgodi, da bo zares. Zato ne izvajajte usode in držite se danih navodil! Predvsem takoj po danem znaku alarma v zaklonišče!

Držite se navodil službojočega organa! S tem, da si ga prevarili, ko te je napotil v zaklonišče, pa si mu za hrbtom usel, nisi škodoval njemu, pač pa se lahko zgodi, da sebi.

Z Gorenjskega

Korošec odklikovan s hrastovim listom. V poročilu iz Führerjevega glavnega stana je bil te dni omenjen koroški rojak podpolkovnik Reinhard Egger, ki je prejel odklikovanje s hrastovim listom. Odklikovane je celovški rojak in prvi koroški vojak, ki je bil odklikovan s hrastovim listom. Pol orožjem ima še tri brate, vsi Eggerjevi pa so navdušeni pripadniki Stranke. Odklikovane se je rodil 1905, bil je že v mladih letih navdušen telovadec ter se je kmalu posvetil vojaškemu poklicu.

Skrb za kmetijski naraščaj. Pred kratkim je bil v Celovcu sestanek, na katerem je vodja koroških kmetov Huber obravnaval politične in gospodarske naloge podeželskega ljudstva. Poudaril je zlasti važnost in skrb za kmetijski naraščaj. Doslej se je koroško ljudstvo v mirnem času in vojni dobi odlično izkazalo. Član stran. ke Haury je podal pregled o zagotovitvi naraščaja za kmetijska dela, poslovođa Jordan pa je poročal o delu deželnega uraja za kmetijstvo. Prva skrb vsakega kmetijskega voditelja je in ostanje skrb za naraščaj.

Na glasbeni šoli v Beljaku so zaključili šolsko leto. Tudi Beljak ima namreč od 1. septembra 1943 lastno okrožno šolo za glasbo, ki je podružnica celovškega konservatorija. Upravlja jo diplomirani koncertni pianist Toni Riemer, ki poučuje klavir, teorijo in druge predmete. Gojence poučujejo v najrazličnejših instrumentih od čela do harmonike in solopetja. Število gojencev je bilo povprečno 250 na mesec. Zaradi evakuacije je v januarju precej gojencev odšlo in se je vršil glasbeni pouk ob posebnih urah v Venedu in nekaterih drugih krajih. Produktivne beljake glasbene šole so pokazale že v prvem letu nove ustanove prav zadovoljive uspehe.

Kmetijske stroje je treba štediti. Tako je izjavil vodja tehniškega oddelka za koroško kmetijstvo dr. Kroll na sestanku, ki je bil namenjen koroškim kmetovalcem v Celovcu. Stroji so danes izredno važen tehnični pripomoček za obdelovanje zemlje, ki pomaga prehranjevati ljudstvo, zato je treba z njimi pravilno ravnati in skrbeti, da se popravila pravočasno izvršijo.

Vojne poletne tekme Hitlerjeve mladine so od 6. do 9. julija v St. Vidu ob Glini. Na sporedu teh prireditve je med drugim tudi uprizoritev drame »Kri in ljubezen«.

Celovška potovalna pisarna je prav odlična prometna pomagalka. O tem svedoči med drugim statistika delovanja te ustanove v lanskem letu, ko je celovški potovalni urad pomagal nad 100.000 osebam. Na Koroškem sta dve potovalni pisarni, prva v Celovcu, druga pa v Beljaku.

Umrli so v Celovcu in Beljaku: 69letni železniški oficijal Rudolf Blaže, 75letna revidentova vdova Ferdinanda Sommerjeva, 62letni obrtnik Kristijan Mezotič, 94letna zasebnica Karolina Schönbergerjeva, 35letni major Johan Terzecek, 24letni SS podvojač Johan Rinfaller, 26letni angleški vojni ujetnik Tomaž William Rolph, 25letna trgovčeva žena Marta Eggerjeva in 69letna vdova po železničarju Neža Notburgova.

Zmagovalci v glasbenih tekmah na Koroškem. Na Koroškem so imeli pred kratkim tekme v glasbenih instrumentih, gledaliških igrah in lutkovnih vlogah. Zdjaj objavljajo listi izid teh tekem, ki kaže, da so mladi pevci in igralci iz vrst Hitlerjeve mladine dosegli prav lepe uspehe. Priznanja so prejeli: Albert Nagele, Erik Repar, oba iz Celovca, Alojz Bruner iz Kranja. Nagrado za plastična dela je dobil Erik Unterweger iz Celovca. Za pesmi so bile razdeljene tri nagrade, med nagrajenci je tudi Alfreda Kadivnikova iz Celovca.

Prigoljufane nakaznice! Deželno sodišče v Celovcu je obsodilo na 6 mesecev ječe 55letno vdovo Marijo Mittererjevo in 33letno nameščentovo ženo Alojzijo Loricevo. Bombni napad na Celovec od 16. januarja sta obe izkoristili v sebične namene. Javili sta pristojni oblasti, da sta bili njuni stanovanji poškodovani, zaradi česar sta dvignili nakaznice za živila in obleko. Kontrola je pokazala, da so njuni podatki neresnični. Zaradi tega sta prišli pred sodišče in sta bili obsodeni.

Delati ni hotela. 19letna Ottilija S. iz Celovca je bila dodeljena na delo, nekoga dne pa je brez dovoljenja zapustila službo ter se odpeljala z vlakom v Maribor. Svojo odsotnost je opravičila po znakih, ki je sporočila obratu, da je Ottilija zbolela. Ker pa je stvar postala sumljiva, so poslali na dom Ottilije nadzornika, ki je ugotovil dejanski stan. Zaradi tega je prišla Ottilija pred sodišče ter je bila obsojena na pol leta ječe.

Nesreča pri eksploziji. V St. Vidu ob Savi se je ponesrečil 29letni Leopold Hohenmecke. Eksplozija mu je poškodovala oči. Pod traktor je prišel 59letni Justin Pavle iz Celovca. Traktor ga je tako zmečkal, da so ga morali oddati v celovško bolnišnico. — Pri igri si je zlomil desno 6letni posestnik sinček Friderik Verkl iz celovške okolice.

S štajerskega

Tečaj za kuhanje pod vodstvom potovalne učiteljice Amalije Mrakove so imeli v Hrastniku. Tečaj je v juniju trajal 10 dni. Udeležile so se ga po večini omožer ženske. Ob zaključku so priredili družabni večer s časom primerno pojedine.

Peto nakaznico za oblažila je dobila mladina od 1. do 18. leta starosti z veljavnostjo od 1. julija 1944 do 31. decembra 1945. Ta izkaznica omogoča nabavo oblačil, še posebno za 15. do 17letne mladostnike. Nakaznica obsega 80 točk, od katerih jih je 30 namenjenih za poroko v letošnjem letu, ostalih 50 pa za leto 1945.

V Račah pri Mariboru so te dni otvorili novo kinematografsko dvorano v prostorih Heimathunda. Dvorana je bila ozaljšana in polna. Otvoritveni nagovor je imel krajevni vodja dr. Doboczyk. Kino ima 278 sedežev ter je enajsti novi kinematograf na Spodnjem Štajerskem.

